

“YAŞANAN TRAJEDİLER BİZLERE SINIRLARIMIZIN ÖTESİNİ DE DÜŞÜNMEMİZ GEREKTİĞİNİ HATIRLATIYOR”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatı Gayriresmî Zirvesi'nde yaptığı konuşmada, “Geçmişte Kıbrıs'ta, Karabağ'da, Bosna'da ve bugün de Gazze'de yaşanan trajediler bizlere sınırlarımızın ötesini de düşünmemiz gerektiğini hatırlatıyor” dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Gayriresmî Zirvesi'nde bir konuşma yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasında, zirve vesilesiyle derin dostluk ilişkilerine sahip olunan Macaristan'ı ziyaret etmekten memnuniyet duyduğunu söyledi.

Macaristan Başbakanı Victor Orbán'a nazik ev sahipliğinden dolayı teşekkür eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, TDT'nin dönem başkanlığını üstlenen Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Karparov'a başarılarının devamını diledi.

TDT'nin ilk defa bir zirveyi gözlemci ülkede tertiplediğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu durumun Macaristan'a verilen önemini en açık göstergesi olduğuna değindi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk Devletleri olarak tarih ve medeniyet kesişim noktasında Doğu'nun bilgeliği ile Batı'nın dinamizmini birleştiren köklü bir mirasın taşıyıcısı olduklarını vurgulayarak, şöyle devam etti: «Teşkilatımızın Doğu ile Batı'yı buluşturan bu stratejik bağlanının asli mimarlarından biri olacağına yürekten inanıyorum. Temsilcilik ofisiyle Kuraklık Önleme Enstitüsü'ne ev sahipliği yapan Macaristan'ın teşkilatımız ile Avrupa kuruluşları arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesine katkı sağlayan rolüne büyük önem atfediyoruz. Macaristan temsilcilik ofisimizin İcra İhrac Direktörlüğü'ne de Macaristan'ın İstanbul eski başkan-solosu Balazs Hendrich'in atanmasının ofisin etkinliğini artıracığı kanaatindeyiz. Bu vesileyle Macaristan'ın kültürel iş birliğimizin nişanesi TÜRKSOY'a gözlemci üye olarak katılımını teşvik ettiğimizi ifade etmek istiyorum. Teşkilat olarak nice zorluğun, ön yargının, engelin üstesinden geldik. Geriye doğru baktığımızda bugün parmakla gösterilen bir seviyedeyiz. Elbette önümüzde daha gidilecek çok mesafe var ama siz kardeşlerimizle hedefe varacağımızdan hiçbir şüphe duymuyoruz.»

Cumhurbaşkanı Erdoğan, idare, personel ve bütçe başlıklarında sekretaryanın ilave imkânlarla donatılmasının teşkilatı çok daha etkin hâle getireceğine işaret ederek, ilk aşamada sekretaryanın bütçesinin iki katına çıkarılmasının faydalı ve gerekli olduğu kanaatini taşıdıklarını söyledi.

yaşanan trajediler bizlere sınırlarımızın ötesini de düşünmemiz gerektiğini hatırlatıyor. Sesimizi duyuracağımız her vesile insanlığın ihtiyaç duyduğu adil düzen, hakça paylaşım ve hukuk temelli sistem arayışlarına cevap verecektir. Kardeşlik hukukumuzun gereği olarak birbirimizi kollarken, aramızdaki dayanışmayı çok daha görünür kılmanızı gerektiriyor.»

Cumhurbaşkanı Erdoğan, aile meclisinin, Türk dünyasının ayrılmaz parçası olan Kıbrıs Türk halkıyla dayanışmayı artırmasının önemine değindi.

Türk dünyasının doğru bildiği yol-dan şaşmadan, gönülden bağlı olduğu Kıbrıs Türkleri'nin hak, özgürlük ve adalet mücadelesine çok daha fazla omuz vermesini beklediklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, «Bu minvalde Aksakallar Konseyi'mizin mayıs ayı başında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuri-

yardımların kesintisiz sevkıyatı, Gazze'nin yeniden imarı ile adil ve kalıcı bir barış sürecinin başlatılması yönündeki çabalara katkılarımız önemlidir. Bölgemizdeki istikrar ve sükunet arayışları çerçevesinde İsrail'in sınırlarını tanımayan yayılmacılığın karşı durulması ve Filistin'in yanı sıra Lübnan ve Suriye'nin toprak bütünlüğünün desteklenmesi gerektiriyor» dedi.

«SURIYE'NİN İSTİKRARA KAVUŞMASINA YÖNELİK YOĞUN ÇABALARIMIZ DEVAM EDİYOR»

Cumhurbaşkanı Erdoğan, güvenliğe yönelik sınamaların en önemlilerinden biri olan Rusya-Ukrayna Savaşı'nın küresel etkilerinin derinden hissedildiğine işaret ederek, «Taraflar

«21 MART'IN TDT NEVRUZ ANMA VE KUTLAMA GÜNÜ OLARAK İLAN EDİLMESİNDEN MEMNUNİYET DUYACAĞIZ»

Nevruz Bayramı'nın bin yılı aşan ortak kültür ve tarih, kader ve gönül birliğinin en önemli kültürel mirası olduğuna dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: «21 Mart'ın bundan böyle Türk Devletleri Teşkilatı Nevruz Anma ve Kutlama Günü olarak ilan edilmesinden memnuniyet duyacağız. Keza Semerkant'ta bu yıl düzenlenecek olan UNESCO 43. Genel Konferansı'nda 15 Aralık Günü'nün Dünya Türk Dili Günü olarak ilan edilmesinin çok anlamlı olacağını düşünüyoruz. Bu doğrultuda yürütülen çalışmaların konferans tarihine kadar neticelenmesini temenni ediyoruz. Özbek kardeşlerimizle başarıyla icra edebileceklerine samimiyetle inandığımız genel konferansta şimdiden üstün muvaffakiyetler diliyoruz. Bu vesileyle Özbekistan'ın Türk Kültür ve Miras Vakfına üye olarak kabul edilmesinden büyük memnuniyet duyuyoruz. Doğu ile Batı arasında güvenli ve kesintisiz ulaşım hakkını teşkil eden Orta Koridor stratejik bir güzergâh olarak öne çıkıyor. Orta Koridor'un başarısını teşkilat bünyesinde iş birliğine büyük önem veriyor, üye devletlerin desteğini bekliyoruz. Geçmişte Kıbrıs'ta, Karabağ'da, Bosna'da ve bugün de Gazze'de

yeti'nde gerçekleştirdiği toplantıyı çok anlamlı bulduğumu ifade etmek istiyorum. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bulunmadığı bir Türk dünyası aile fotoğrafının her zaman eksik kalacağını düşünüyoruz. Bu nedenle bugün zirvemizde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Akademisi'ne gözlemci üyeliğine ilişkin aldığımız kararı çok önemli bir ilave adım olarak görüyoruz. İnşallah uzak olmayan bir gelecekte Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni teşkilatımıza tam üye olarak kabul edeceğimiz günleri her birlikte görmeyi ümit ediyoruz» ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk dünyası için stratejik öneme haiz Kafkaslar'da yaşanan gelişmeleri yakından takip ettiklerini vurgulayarak, «Can Azerbaycan'ın Ermenistan ile barış anlaşması üzerinde mutabık kalmasından memnunuz. İki ülke arasında kalıcı barış tesis edilebildiği takdirde bu durum şüphesiz Türk dünyamız için birçok fırsatı da beraberinde getirecektir. Bu noktada müzaffer Cumhurbaşkanı, aziz kardeşim Aliyev'in bölgeye barışı getirecek lider olarak tarihe geçeceğinden eminim» diye konuştu.

«Modern zamanların en şiddetli insani felaketinin yaşadığı Gazze'de sivil halk adeta cehennemi yaşıyor» diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Birleşmiş Milletler'in dün yaptığı «yardım ulaşmasa 14 bin bebeklin ölebileceğine dair» vahim bir uyarısını hatırlattı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, «Türk dünyası olarak ateşkesin tesisi, insani

2022 yılından bu yana ilk kez geçtiğimiz günlerde yeniden İstanbul'da bir araya geldi. Kapsamlı atışkes ve adil bir barışa ulaşılması yönünde her iki ülkeyle yoğun temaslarımızı sürdürüceğiz. Keza 14 yıl süren ihtilafın ardından Suriye'nin istikrara kavuşmasına yönelik yoğun çabalarımız devam ediyor. Bu fırsatın etkin ve doğru şekilde kullanılması sadece Suriye'de değil, bölge ve ötesinde istikrarın sağlanmasında açınsından önemlidir» değerlendirmesinde bulundu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk Dünyası Kültür Elçisi, Nobel Ödüllü bilim insanı Prof. Dr. Aziz Sancar'ın da aralarında olmasından duyduğu memnuniyeti dile getirerek, «Kendisine Bişkek Zirvesi'nde almış olduğumuz kararlar, Türk dünyasında bilimsel çalışmalara üstün katkılarının dolaylı Ali Şir Nevai Uluslararası Ödülü'nü birazdan takdim edeceğiz. İstikbalimiz teminatı olan gençlerimizin Sayın Sancar'ın izinden giderek bilim, teknoloji, ilimde ve diğer alanlarda Türk milletine daha nice başarılar yaşatacaklarını düşünüyoruz» şeklinde konuştu.

Bugün imzalanacak Budapeşte Deklarasyonu'nun ve alacakları kararların Türk dünyası başta olmak üzere tüm dost ve kardeş ülkelere hayırlı olmasını temenni eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk dünyasının tam bir dayanışma, karşılıklı saygı ve kardeşlik içinde geleceğe hep beraber yürüyeceğine inandığını sözlerine ekledi.

«АЛМАТЫДА АБАЙДЫҢ 180-ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН КОНФЕРЕНЦИЯ ӨТТІ»

Алматы қаласында 15 мамыр күні қазақтың бас ақыны Абайдың 180- жылдығына арналған, Алматы қалалық ЖСДП филиалының ұйымдастырумен «Абай руханиятының темірқазығы» атты ғылыми конференция өтті.

Конференция алғашқы қарашаңдық саналатын, Алматы қалалық № 6 кітапханада өтті. жиында басы аяғы жырима беске жуық адам оның ішінде тұркітанушы, абайтанушы, БАҚ өкілдері сонымен қатар жас студенттер қатысты.

Бүгінгі ғылыми конференцияда көптеген қонақтар Абайдың көпшілікке таныс емес, жаңа қырларымен таныс болды. Іс шарада модератор болып отырған белгілі қоғам қайраткері Фаби-ден Жәкәйидің пайымдауына

Абай өлі таңылу үстіндегі тұлға, ол өлі де зерттелуді қажет етеді.

да, бұлардың қай-қайсысы да түпнұсқадағы ойды, мағынаны барабар, яғни адекват бере алғанымен, Абайдың лұғатын, Абайдың ой орамдарын, Абайдың сөз оралымдарын дәл жеткізе алмады. Абай қара сөздері — қазақ эссеистикасының отының алды, суының тұнығы. Олар бүгінгі тарихи, әдеби және философиялық эссеистикамызда бастауы. Екіншіден, Абай гаулиясын Батыс жазба мәдениетіне Абайдың айқын рух сыны, яғни критерий жакындатады. Абайға дейін қазақтың өмір сүру салтына, тұрмыстық қалпына және соларға байланысты қалыптасқан ой-санасына сын көзімен қарау, осы орайда қазақтың бойындағы көп мінді, кемшілікті балтамен шауып тастағандай етіп мінеу бұрын болмаған еді. Осы абайлық рух сыны қазір де өзекті, көкей-кесті деп айтсақ артық болмайды. Өзім француз тілінің маманы болғандықтан Абайдың француз тіліндегі аудармасын

«Абайдың өлеңдері мен қара сөздерінде айтылған ой-тұжырымдар, философиялық пайымдаулар — қазіргі заман үшін де өзектілігін жоймаған. Оның адамгершілік, білім, еңбек, әділет, дін және ұлт болмысы жайлы көзқарастары бүгінгі қоғам үшін маңызды рухани бағдар бола алады. Абайдың «топық адам» концепциясы — заманауи тәрбиенің негізіне айналдырылған терең ілім», — дейді Фаби-ден Жәкәй.

Ал белгілі тұрқолоғалы Максұт Құлмантегі былай дейді:

оқып көрдім. Негізгі ойы қалғанымен түп нұсқасына бәрібір жетпейді екен. Көптеген француз тілді таныстарыма Қазақстанды тани түсу үшін кейде осы тілде сапалы аударылған нәрселерді салып отыратынын бар. Сонда олар таң қалады, Абай кәдімгідей өлемдік дәрежедегі ғұламалармен қатар тұратын тұлға ғой деп, бұл менің кәдімгідей кеудемді мекенім көрнетіп жіберетіні бар», дейді құлмисіреп.

Журналистер Марат Сәбікпен мен Назым Дүтбаева өз ойларын ортаға салса бүгінгі шараға белсене қатысып отырған жастар да Абай туралы сұрақтарын қойып, тұщымды жауапқа разы болысты.

Жиын соңында жиналған көпшілік әсересе жастар жағы Абайдың жаңа қырын танығандарын айтып, Жалпыұлттық социал-демократиялық партияға осындай іс шара өткізгенге алғыстарын білдірді. ЖСДП Алматы қаласы бойынша өкілі Аида Қожмамбетова болса өз тарапынан келгендерге алғыс айтып, бұндай іс шаралар алдағы уақытта өлі де жалғасын табатынын айтты.

«Жалпыұлттық социал-демократиялық партияның алдына қойған міндеті айқын, біз бұндай рухани азық болар кештерді өлі де жалғасын таба-тын нықтап айтқымыз келеді», — дейді ЖСДП-нің Алматы қаласы бойынша филиалының өкілі А. Қожмамбетова.

PS. Иә, Абай Құнанбайұлы — қазақ халқының рухани мәдениетінде айрықша орын алатын ұлы тұлға. Оның шығармашылығы — терең ой мен биік адамгершілікке толы мұра. Абай тек ресми түрде аударылып, өлем елдерінде таратылып. Бүгінгі алпыстан астам тілге аударылған. Бұл оның шығармашылығының жаңадан деңгейде мойындалғанын дәлелдейді. Абай шығармалары Кеңес кезінен бері орыс тілінен бастап бірнеше шет тілдерге аударылды. Қара сөздері, яғни гаулия-лары алғаш Сетімжан — замбаевтан Ана-толий Кимге дейін бірнеше мәрте орыс тіліне аударылып, сол арқылы бірнеше шетел тілдеріне тәржімаланды. Алай-

Қалбінұр ХОШИНАЗАРОВА

Түркі дүниесінің тұғыры биіктеп келеді. Бұл — тарихпен, тағдырмен сабақтасқан елдердің ендігі таңда ортақ мақсатқа ұмтылуының жарқын көрінісі. Сол мақсаттың айқын көрінісі тапқан алаңы — Түркі мемлекеттері ұйымының Будапештте өткен бейресми саммиті. Бұл жиын геосаяси қысым күшейген кезеңде бір-біріне сенетін бауырлас елдердің үнін біріктірудің маңызды форматына айналды.

АЛМАТЫ ТҮРКІ МЕМЛЕКЕТТЕРІ ҰЙЫМЫНЫҢ ЖАСТАР АСТАНАСЫ МӨРТЕБЕСІН ИЕЛЕНЕДІ

Осы алқалы жиында Президент Қасым-Жомарт Тоқаев ТМҰ шеңберіндегі байланыстарды тереңдетуге, өзара сенімді арттыра отырып, маңызды инфрақұрылымдық жобаларды бірлесе жүзеге асыруға шақырды. Ол өз сөзін мәдени, тарихи және бауырластық құндылықтарға сүйене отырып бастап, Түркі өлемінің бүгінгі және болашақтағы бағытын айқындап берді.

«Бүгінгі алқалы жиынның Еуропа төрінде өтуінің айрықша мәні бар. Біз мажар жұртының қарт құрлықта тұғырлы мемлекет болып отырғанына дән ризамыз. Бүгін бәрімізді түбі бір түркі бауырларым деп құшақ жая қарсы алып жатсыздар. Мұны, шын мәнінде, мызғымас достығымыздың айқын көрінісі деп санаймын. Біз ынтымағы жарасқан елдеріміздің бірлігін бекемдеп, тамыры бір тарихымыз бен салт-дәстүрлерімізді ұлықтап келеміз», — деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Мемлекет басшысының сөзі тек дипломатиялық ілтипат қана емес, қазіргі түркі интеграциясының жан-тәнімен қабылданған сенімді платформасын көрсетеді. Түркі елдерінің тарихи тамыры бір болғанымен, бүгінгі таңда олар әртүрлі саяси, экономикалық жағдайларда өмір сүріп жатыр. Солай бола тұра, ортақ мүдде мен болашаққа деген ұмтылыс — бәріні біріктіретін құндылық.

Қазақстан жанаандық бірлікке сөз жүзінде емес, нақты іспен үлес қосып келе жатқанын атап өткен Президент бірқатар маңызды бастамалар туралы баяндады. Атап айтқанда: — Қазақстан ТМҰ жанынан Тұрақты өкілін тағайындады, өрі Тұрақты өкілдік ашуды жоспарлап отыр.

Астана қаласында Түркі мемлекеттері Парламенттік Ассамблеясының XIV отырысы өтпек. — Ақтау қаласы Түркі өлемінің мәдени астанасы ретінде жарияланды.

Алматы қаласы Түркі мемлекеттері ұйымының жастар астанасы мәртебесін иеленеді.

Түркі елдерінің Орталық сайлау органдарының платформасы Түркістанда табысты басталды.

Мұның бәрі — Түркі кеңістігінде тұрақтылық пен рухани тұтастықты қамтамасыз етуге бағытталған жүйелі саясаттың көрінісі.

Президент өз сөзінде экономикалық өріптестікті тереңдетуге ерекше назар аударды. Ол атап өткен негізгі бағыттар:

— Орта дәлізді — Шығыс пен Батысты байланыстыратын стратегиялық жолға айналдыру;

— Қазақстан-Қытай шекарасында үшінші темір жол өткелін салу;

— Солтүстік-Оңтүстік халықаралық көлік дәлізін дамыту;

— Қырғызстан және Өзбекстанмен шекарадағы рәсімдерді цифрландыру;

— Мұнай, газ, уран сынды стратегиялық ресурстар жеткізу тізбегін ортаптапандыру.

«Тағы бір аса маңызды мәселе, бұл — біздің ұйымның шеңберінде қабылданған құжаттардағы ережелерді қатаң сақтау. Процедура мәселесі болсын, саяси және экономика сұрақтары болсын — келісімдердің ережелерінің барлығын құрметтеу, сақтау қажет, міндетті түрде іске асыру керек», — деді Президент.

Мұнда Мемлекет басшысы түркі интеграциясы формалды деңгейден шынайы іс-қимылға өтуі керек деген тұжырымды анық білдірді.

Президент Касий теңізі арқылы оптикалық-талшықты кабелі тарту жобасын да атап өтті. Бұл — Түркі өлемінің тек саудада ғана емес, ақпараттық кеңістікте де өзара ықпалдасуға ниетті екенін көрсетеді.

«Елдеріміз арасындағы сауда-сатықты жандандырып, тауар түрін көбейту қажет. Өткен жылы Қазақстанның Ұйымға мүше елдермен арадағы алыс-берісі 11,4 миллиард долларға жетті. Бұл — еліміздің сыртқы саудасының 8 пайызына тең. Өрине, жақсы көрсеткіш. Дегенмен оны арттыра түсу керек», — деп атап өтті Тоқаев.

Сондай-ақ Мемлекет басшысы арнайы сауда құхатын әзірлеуді ұсынды. Бұл — ұйым ішіндегі кеде-гиперді азайтып, біртұтас экономикалық кеңістікті қалыптастыруға бағытталған маңызды бастама.

Президентіміз азық-түлік қауіпсіздігіне айрықша мән беріп, ТМҰ мен Ислам ынтымақтастығы ұйымы арасында байланыс орнатуды ұсынды. Ауыл шаруашылығы — бүгінгі күні геосаяси тәуелсіздік пен халықтың тұрақты тұрмысы үшін стратегиялық маңызды бар сала. Түркі елдерінің жері кең, әлеуеті зор, сондықтан осы бағытта ортақ күш біріктіру — тарихи қажеттілік.

Сонымен қатар Касий теңізінің тартылуы, табиғат апаттарының жиілеуі — аймақтық экологиялық сын-қатерге айналған. Президент осы мәселеде бірлескен ғылыми-зерттеу жобаларын қолға алуды ұсынды. Бұл — тек экологияны емес, халықтың өмір сүру сапасын қорғауға бағытталған ұзақмерзімді саясат.

Қасым-Жомарт Тоқаевтың Будапешт төрінде айтқан сөзі — жүйелі мәлімдеме емес, түркі өлемінің болашағына арналған нақты стратегиялық жол картасы. Бұл жол — тамырлас елдердің достығын нығайтып қана қоймай, жаңа геосаяси тәртіпте өз орнын табуға бағытталған ұлтжанды өрі прагматикалық қадам.

Түркі мемлекеттері ұйымы енді мәдени ортақтықпен шектелмей, ортақ нарық, ортақ цифрлық кеңістік, ортақ қауіпсіздік, ортақ инфрақұрылым арқылы жаһандық аренада жаңа ықпалды бірлікке айнала алатынын көрсетті.

Президенттің сөзімен түйіндесек: «Біз түркі бірлігін нығайтамыз».

Тек ниетпен емес, нақты іспен, жүйелі ынтымақпен.

Тамыры терең түркі жұрты үшін енді кезек — болашақты бірге құруда.

Олжас ӨБДІХАЛЫҚ

МУЗЕИ - ЭТО НЕ ПРОСТО ВЫСТАВКИ

18 мая отмечается Международный день музеев. Министр культуры и информации Аида Балаева рассказала, что будет с казахстанскими музеями.

Аида Балаева подчеркивает, что музей — это сокровищница истории и памяти народа. По словам министра, основным направлением деятельности казахстанских музеев является сохранение, популяризация и развитие уникального культурного наследия нашей страны. Именно они хранят ценнейшие картины, скульптуры, рукописи-манускрипты, являющиеся свидетельством истории Казахстана от древности до наших дней.

«Музеи - это не просто «выставки». Это еще и комплексная научно-исследовательская деятельность, консервационные и реставрационные работы. Эти задачи в Казахстане выполняют 275 музеев. В этом году, благодаря поддержке и заботе Главы государства, два казахстанских музея получили статус «Национальный». Это Центральный государственный музей и Государственный музей искусств имени Абылхана Кастеева».

Что хранится в казахстанских музеях

Как рассказала Аида Балаева, в музейных фондах страны насчитывается более 4,5 миллиона экспонатов. Наиболее значимыми артефактами Казахстана она называет «Алтын адам», найденного при раскопках кургана Иссык близ Алматы, Сарматского воина, найденного в 1999 году при раскопках кургана Аралтобе в Атырауской области, Шилкинского «Золотого человека», найденного в 2004 году при раскопках кургана Байтөбе в Восточно-Казахстанской области и находки из могилыника Талды Карагандинской области, найденные при раскопках в 2010 году.

«Интерес мировой общественности вызывают Таксайская принцесса «Алтын ханшайым», найденная в 2012 году при раскопках курганов Таксай в Западнo-Казахстанской области, «Урджарская жрица», найденная в 2013 году при раскопках кургана в Восточно-Казахстанской области, золотой воин, найденный в 2016 году при раскопках кургана Елеке Сазы Восточно-Казахстанской области».

Также в казахстанских музеях есть богатейшие коллекции объектов изобразительного искусства.

«Ведущим художественным музеем страны является музей искусств имени Кастеева. Это один из старейших музеев страны. В 2025 году он отмечает 90-летие с момента основания. Фонды музея отличаются разнообразием, представляя посетителям шедевры декоративно-прикладного и изобразительного искусства Казахстана, России, стран Европы и Востока».

Аида Балаева отдельно от-

метила работу музеев по поиску новых артефактов.

«Центральный музей Алматы в период с 2011 по 2016 годы провел масштабную научно-исследовательскую работу по изучению ценностей казахской культуры и этнографии, хранящихся в фондах Музея антропологии и этнографии имени Петра Великого и Российского этнографического музея».

«В 2018-2024 годах были организованы экспедиции в музеи и архивы российских городов — Омска, Астрахани и Оренбурга. По итогам этих экспедиций в музей поступили электронные копии одиннадцати ранее не публиковавшихся фотографий из Омского краеведческого музея, копии 45 экспонатов из Государственного исторического архива, а также коллекция казахских артефактов XIX—XX веков из Астраханского государственного объединенного историко-краеведческого музея. Проведена опись и научная атрибуция 309 экспонатов, относящихся к этнографии, пятнадцати дел из Государственного архива».

«В 2024 году делегация специалистов Национального музея в рамках научного проекта «Круглый мир: культурный код казахской степной цивилизации» провела исследование опыта организации постоянных и временных экспозиций во французских музеях. Изучались их способы подбора экспонатов для выставки, использование современных технологий. Также была изучена информация о части большого подсвечника из мавзолея Ходжи Ахмеда Ясаяи

Популярность растет?

Как отмечает министр, бесплатные дни посещений, новые экспонаты и древние артефакты значительно повышают интерес казахстанцев к музеям. В республиканских музеях каждое третье воскресенье месяца объявлено «Днем открытых дверей». В эти дни вход для всех категорий граждан бесплатный. Также в период школьных каникул вход в республиканские музеи для учащихся школ бесплатен.

Кроме того, обеспечивается бесплатный вход для ветеранов Великой Отечественной войны, детей-сирот, детей из малообеспеченных семей, многодетных матерей, участников Афганской войны, военнослужащих срочной службы, а также лиц с ограниченными возможностями I—II групп.

«Статистика посещений отслеживается через ежедневный учет и регистрацию входных билетов. Например, в 2024 году количество посещений музеев страны составило 6,6 миллиона. Это больше предыдущего периода на 409,5 тысячи. Интерес не ослабевает, а даже наоборот», — подчеркнула Аида Балаева.

Научная работа важна

Министр культуры назвала важным направлением музейной деятельности научно-исследовательскую работу. Форумы, конференции, «круглые столы» организуются на регулярной основе. В этом году запланировано проведение III Международного музейного конгресса, посвященного научно-практическим вопросам консервации и реставрации археологических предметов. Запланировано проведение семинара-тренинга на

тему «Сохранение культурного наследия XVIII-XX веков», панельной сессии по теме «Музейное дело и историко-культурное наследие» по вопросам подхода к экспозиционному освещению, восприятию экспозиции посетителями, развитию мультимедиа в музейном деле.

В работе конгресса примут участие представители Международной организации юрской культуры «ТЮРКСОЙ», Джавид Мовсюмлю, руководство музеев Узбекистана, Кыргызстана, Туркменистана, а также специалисты в области сохранения культурного наследия, научной

работы. Важным событием в культурной жизни Казахстана стало проведение в Третьяковской галерее выставки национального искусства из фондов музея Кастеева.

Центральный музей Алматы запланированы выставка «Хаким Абай мұрасы», посвященная 180-летию Абая Кунанбаева, «Ұлы даланың шежіресі», посвященная творчеству художника Кожина, фотовыставка «История и культура казахского народа» и другие.

Кадры есть

По словам Аиды Балаевой, в Казахстане для подготовки творческих кадров имеются десять организаций образования — это четыре вуза и четыре колледжа, две школы-интерната для одаренных детей. Здесь обучаются свыше 10 тысяч человек и работают более четырех тысяч педагогов.

Сейчас в стране четыре тысячи музейных работников, из которых 54 — доктора и кандидаты наук, 132 специалиста со степенью магистра. На постоянной основе организовываются курсы повышения квалификации. За последние три года годы свыше сотни сотрудников республиканских музеев прошли обучение и стажировку за рубежом.

«Нашим министерством принимаются меры по развитию образования в сфере культуры и искусства, поэтапно улучшаются условия обучения и материально-техническое обеспечение организаций образования. Действует система государственного образовательного заказа, на основе которого осуществляется обучение на бюджетной форме».

В этом году завершена реконструкция здания одного из ведущих творческих вузов страны - Казахского национального университета искусств имени Куляш Байсейитовой. Реконструированное здание «Шабита» посетил Глава государства. Президенту продемонстрированы модернизированные концертные и камерные залы, театральные и анимационные классы, а также новое цифровое, автоматизированное оборудование, отвечающее современным требованиям.

«Я от всего сердца поздравляю всех музейных работников с профессиональным праздником. Спасибо за все, что вы делаете для людей, особенно для молодежи и будущих поколений, за преданность своему делу и бесконечное трудолюбие. Искренне считаю, что это благородная профессия, которую выбирают люди с большим сердцем и чистой душой. Желаю здоровья, благополучия и мирного неба над головой!»

Мемлекеттік қызметтің жоғары лауазымдарына тікелей тағайындалғандар, саяси қызметкерлер мен «А» корпусының өкілдері бұл байқауға қатыса алмайды. Бұл — жастарға, әсіресе өңірлерде жүрген талантты мамандарға мүмкіндік беру үшін жасалған ашық әрі әділ шешім.

Іріктеу биылғы 1 шілдеден баста-

лып, қазан айының соңына дейін бірнеше кезеңмен өтеді. Алғашқы кезеңде онлайн түрде құжат қабылдана, одан кейінгі сатыларда қатысушылар логикалық ойлау, мөтінмен жұмыс істеу, сандық есептерді шешу, әссе жазу сияқты тапсырмаларды орындайды. Жүздеген адамның ішінен ең мықты деген 50 жас қана Президенттік резервке енеді.

Ең қызығы — іріктеу өте ашық және заманауи әдістермен өтеді. Үміткерлер тек тест тапсырып қана қоймайды, олармен HR-менеджерлер сұхбаттасады, көшбасшылық қабілеттері бағаланады. Арнайы ассессмент-орталықта болашақ басшы ретінде қалай әрекет ететінін көрсете алады. Бұл — білім мен біліктіліктен бөлек, адамгершілік, сенімділік пен ұлтқа деген адалдықты талап ететін сынақ.

Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Алматы қаласы бойынша департамент басшысы Мақсат Жаңбыршин бұл іріктеудің маңызын ерекше атап өтті. Ол өз сөзінде:

«Бізге елге адал қызмет ететін, терең білімді, бастамашыл, жауапкершілігі жоғары жастар керек. Мем-

ПРЕЗИДЕНТТІК ЖАСТАР РЕЗЕРВІ ІРІКТЕУІ БАСТАЛДЫ

Елімізде биыл 1 шілдеден бастап, еліміздің ең дарынды, білімді, отаншыл жастары үшін Президенттік жастар резервіне төртінші рет іріктеу басталады. Бұл — жай ғана байқау емес, мемлекеттік басқару жүйесін жаңартуға бағытталған нақты қадам. Жастарға сенім білдіріп, оларды ел басқару ісіне тарту — мемлекет дамуының болашағын бүгіннен бастап қалыптастыру деген сөз.

Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың бастамасымен қолға алынған бұл жоба алғаш рет 2019 жылы жүзеге асқан болатын. Содан бері үш іріктеу кезеңі өтіп, 60 мыңнан аса жас өзіндік бағын сынады. Соның ішінен бар болғаны 400-і ғана резервке өтіп, ішінде 318-і бүгінде түрлі мемлекеттік органдарда, ұлттық компанияларда, жергілікті әкімдіктер мен министрліктерде қызмет етіп жүр. Бұл — аса

жоғары сенім мен талапты қажет ететін бағдарлама екенінің айқын дәлелі.

Алдағы өтетін іріктеудің ерекшелігі көп. Ең басты жаңалық — кандидаттар салаларға бөлініп, әр бағытта арнайы квота бөріледі. Мысалы, цифрлық даму, экология, білім, экономика, құқық сияқты салаларда жұмыс істегісі келетін жастар іріктеуде өз бағыты бойынша бақ сынайды. Бұл жүйе шын мәнінде мемлекетке нақты мамандарды, дайын кадрларды ұсынуға бағытталған.

Бағдарламаға қатысу шарттары аса құрделі емес, бірақ нақты әрі әділ:

- үміткердің жасы 35-тен аспауы керек;
- жоғары білімі болуы тиіс;
- кем дегенде бес жыл еңбек етілі болуы қажет;
- қазақ тілін В1 деңгейінде меңгерген болуы керек.

Мемлекеттік қызметтің жоғары лауазымдарына тікелей тағайындалғандар, саяси қызметкерлер мен «А» корпусының өкілдері бұл байқауға қатыса алмайды. Бұл — жастарға, әсіресе өңірлерде жүрген талантты мамандарға мүмкіндік беру үшін жасалған ашық әрі әділ шешім.

Іріктеу биылғы 1 шілдеден баста-

лып, қазан айының соңына дейін бірнеше кезеңмен өтеді. Алғашқы кезеңде онлайн түрде құжат қабылдана, одан кейінгі сатыларда қатысушылар логикалық ойлау, мөтінмен жұмыс істеу, сандық есептерді шешу, әссе жазу сияқты тапсырмаларды орындайды. Жүздеген адамның ішінен ең мықты деген 50 жас қана Президенттік резервке енеді.

Ең қызығы — іріктеу өте ашық және заманауи әдістермен өтеді. Үміткерлер тек тест тапсырып қана қоймайды, олармен HR-менеджерлер сұхбаттасады, көшбасшылық қабілеттері бағаланады. Арнайы ассессмент-орталықта болашақ басшы ретінде қалай әрекет ететінін көрсете алады. Бұл — білім мен біліктіліктен бөлек, адамгершілік, сенімділік пен ұлтқа деген адалдықты талап ететін сынақ.

Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Алматы қаласы бойынша департамент басшысы Мақсат Жаңбыршин бұл іріктеудің маңызын ерекше атап өтті. Ол өз сөзінде:

«Бізге елге адал қызмет ететін, терең білімді, бастамашыл, жауапкершілігі жоғары жастар керек. Мем-

лекеттік қызмет — жай ғана жұмыс орны емес, ол — халықтың сенімі. Ал Президенттік жастар резерві — сол сенімді ақтауға лайық жастардың алаңы. Мемлекеттің дамуына үлес қосамын деген жас азаматтар үшін бұдан артық мүмкіндік жоқ. Бұл — үлкен жауапкершіліктен қатар, үлкен сенім», — деді.

Мақсат Жаңбыршиннің айтуынша, бұл бағдарлама әсіресе елдің түкпір-түкпіріндегі жас мамандар үшін ерекше мүмкіндік. «Өр аймақта өз саласында мықты мамандар бар, бірақ көпшілігі орталыққа жол таба алмай жүреді. Бұл жоба арқылы олар өз қабілетін көрсетіп, республикалық деңгейде жұмыс істеу мүмкіндігіне ие болады», — дейді ол.

Құжат тапсыру Алматы қаласындағы Достық даңғылы, 134-үйде (505-кабинет) орналасқан ҚР Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің өңірлік департаментінде жүзеге асады. Қосымша сұрақтар бойынша (727) 254 90 31 және (727) 254 90 29 телефондарына хабарласуға болады.

Президенттік жастар резерві — бұл жай ғана мансап емес. Бұл — еліміздің болашағын бірге қалыптастыруға бағытталған жауапты миссия. Жас ұрпақтың ішінен нағыз көшбасшыларды анықтап, оларға сенім арту — мемлекеттік саясаттағы үлкен бетбұрыс болмақ.

Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

АМАНАТ ПАРТИЯСЫ АЛМАТЫ ЖАСТАРЫН СПОРТҚА ШАҚЫРДЫ

Алматы қаласының жүрегінде — 28 гвардиялық-панфиловшылар атындағы саябақта — биылғы жазғы маусым ерекше серпінмен басталды. Қазақстан спортының жарық жұлдыздары бас қосқан жаңа жоба — «Чемпиондық рух» өз жұмысын осы жерде бастады. Мақсат — жастарды салауатты өмір салтына, спортқа, мықты болмыс пен мықты рухқа баулу.

УФС жауынгері Асу Алмабаев, Олимпиададан күміс жүлдегері Нариман Құрбанов, ММА шебері Арман Оспанов, джиу-джитсудан әлем чемпионы Альберт Алдияров секілді ел мақтаныштары 200-ден астам адаммен бірге ашық аспан астында жаппай жаттығу өткізіп, нағыз рух пен қайратты іс жүзінде көрсетті.

Жобаны «AMANAT» партиясының «Жастар Рухы» жастар қанаты Алматы қаласы Жастар саясаты басқармасының қолдауымен жүзеге асырды. Бұл жай ғана таңғы жаттығу емес. Бұл — ұлт болашағы саналатын жастарды тәні сау, рухы биік етіп тәрбиелеуге арналған жауын жобасы.

Жобаның басты мақсаты не?

«Чемпиондық рух» жобасының негізінде бірнеше ауқымды мақсат жатыр:

- Спортты көпшілікке қолжетімді ету, танымал спортшылардың үлгісін көрсету;
- Жеке тәртіп пен жауапкершілікке баулу;
- Командалық рухты, жеңіске деген ерік-жігерді қалыптастыру;
- Бүкіл елге таралатын бұқаралық қозғалысқа айналу.

«Жастар Рухы» жастар қанатының төрағасы Ақерке Искандерова бұл жобаның тек спортпен шектелмейтін ерекше атап өтті:

«Чемпиондық рух — бұл жастарға жігер сыйлайтын, сенім ұялататын, табандылыққа үйрететін астама. Өр жаттығу — тек дене шынықтыру емес, ол — адамның өз-өзіне деген сенімін қалыптастыратын тәрбие мектебі. Бұл біздің мықты әрі дені сау ұрпақ тәрбиелеуге қосқан үлесіміз», — деді ол.

- Іс-шараға елге танымал тұлғалар мен қоғам белсенділері қатысты;
- мәжіліс депутаты, «Alash Pride» спорт клубының президенті Данияр Қасқарауов
- Алматы облыстық мәслихат депутаты, спорт шебері Нұрсұлтан Орынбасаров
- Алматы қаласы Жастар саяса-

ты басқармасының басшысы Азиз Кәжденбек

- Жүздеген спорт сүйер азаматтар мен жасөспірімдер

Жоба амбассадоры Нұрсұлтан Орынбасаров жаттығудан кейін сөйлеген сөзінде:

«Спорт — бұл өмір сүру салты. Осындай жобалар арқылы біз жастардың көшбасшылық қасиетін, ішкі тәртібін, жеңіске деген ерік-жігерін тәрбиелейміз. Бұл — еліміздің келешегіне бағытталған нақты инвестиция», — деп атап өтті.

Көпшіліктің назарын ерекше аударған сәттердің бірі — жаттығуға қатысқан 4 жасар Әли болды. Ол әкесімен бірге таңғы жаттығуды белсенді орындап, барлық қатысушыларға шабыт сыйлады. Осы сәт — «Чемпиондық рух» жобасының шынайы мақсатын паш етті: жастығына, тәжірибесіне қарамай, әрбір адамды қозғалысқа, денсаулыққа, рухани өсуге баулу.

Жаттығудан кейін белсенді қатысушыларға чемпиондардың қолтаңбасы қойылған естелік сыйлықтар табыс етілді. Бұл да жастардың спортқа деген қызығушылығын арттыруға бағытталған ішкісентай, бірақ маңызды қадам.

Алматыда бастау алған «Чемпиондық рух» жобасы еліміздің барлық аймағында жалғасын табады. Алдағы уақытта:

- таңғы жаттығулар;
- ашық аспан астындағы спорттық шеберлік сабақтары;
- спортшылармен мотивациялық кездесулер;
- жаппай жүгіру және фитнес-флешмобтар ұйымдастырылады.

Бұл жобаның ерекшелігі - ол тек кәсіби спортқа емес, қарапайым адамға арналған. Өр қазақ баласы спортпен айналысып, денсаулығына назар аударып, мінезін қалыптастырып, қоғаммен байланыс орната алады.

«Чемпиондық рух» - бұл денсаулықты нығайттып қана қоймай, ұлт болашағын тәрбиелеуге бағытталған қозғалыс. Әрбір жаттығу, әрбір көмес, судің артында үлкен идея бар: ұрпаққа дұрыс бағыт көрсету, үлгі болу, болашақ көшбасшыларды шыңдау.

Алматыда туған бұл жоба бүкіл Қазақстанды қамтып, дені сау, рухы биік, табанды да тәртіпті жастардың қозғалысына айналады деген сенім зор. Өйткені чемпион тек спортта ғана емес, өмірде де жеңе алатын адам. Ал дәл сондай жастардың уақыты - енді келді.

Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

9 мамыр - Ұлы жеңіс күні! Бұл — адамзат тарихындағы ең ауыр қантөгіс соғыс аяқталған күн, бір қанды қырғыннан қайтпай қалған қыр-шын боздақтардың асқақ рухтарының аспандайтын күні, әділеттің әділетсіздікті жеңген күні.

ҰЛЫ ЖЕҢІС — ҰРПАҚҚА АМАНАТ

Бұл күн - қан майданда парыз бен намысты алға қойған, елі мен жерінің бостандығы үшін жан аямай, қараниет жауға төтеп берген, табанды да қайсар мінезді жауынгерлеріміздің және тылда тынымсыз еңбек еткен ағаларымыз бен апаларымыздың ерен ерлігінің, биік рухының мерекесі. Осынау қуаныш үшін өмірлерін қиған боздақтарды еске алу күні. Үйіне, отбасына, ата-анасына оралмаған аталарымыз бен ағаларымызды, әпкелерімізді сарыла күткен сағыныш күні.

қайтып оралмады. 8 азамат Кеңес Одағының батыры атанған болатын. Салтанатты жиын Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Гимнін орындаумен басталды. Одан соң жиналғандар Ұлы Отан соғысында қаза тапқан жауынгерлерді бір минут үнсіздікпен еске алып, «Мәңгілік алау» мен «Жұлдыз» ескерткіштеріне гүл шоқтарын қойып, тағзым етті.

Мерекелік көш ардагерлерге ерекше көңіл бөлу және жас ұрпаққа патриоттық тәрбие беру мақсатында өткізілді. Іс-шара аясында 300 ардагер-

блея жастары» РҚБ Шымкент қалалық әкімдігінің мүшелері «Даңқ» мемориалына барып, тағзым етті.

Бүгінгі ұрпақ аға буын-ардагерлер танытқан қауармандық пен қайсарлықтан үлгі алып, бой түзейді. Осынау ерлікке толы күн тарихымыздың мәңгілік ұмытылмас парағы болып қала бермек.

Қадірлі соғыс ардагерлері мен тыл еңбеккерлері, қазақстандықтар, сіздерді Ұлы Жеңіс мерекесімен құттықтай отырып, зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, бейбіт өмір, отбасыларыңызға бақ-береке тілейміз!

Шымкент қаласында Абай саябағындағы «Даңқ» мемориалында ұйымдастырылған мерекелік жиынға қала әкімі Ғабит Сыздықбеков, қалалық мәслихат депутаттары, қалалық ҚХА мүшелері, сондай-ақ Шымкент қаласы, «Ахыска» Түрік этно-мәдени орталығының төрағасы Л.К.Асанов бастаған этно-мәдени орталықтың мүшелері, соғыс және тыл ардагерлері, зиялы қауым өкілдері мен қала тұрғындары қатысты. Ұлы Отан соғысына сан жағынан аз болса да «Ахыска» Түріктері де қатысқан болатын. «Ахыска» Түріктерінен 46 мыңы отан қоғауға аттанып, олардың 26 мыңы елге

ге арналған арнайы концерттік бағдарлама ұйымдастырылып, мерекелік фуршет ұсынылды. Сондай-ақ, Ұлы Отан соғысы, Ауған соғысы, Таулы Қарабақтағы әскери қақтығыстар мен Чернобыль апатының ардагерлері, Германияда, Чехословакияда әскери борышын өтеген ардагерлер Шымкент қаласы әкімінің арнайы Алғыс хаттарымен марапатталды.

Іс-шара барысында батырларымыздың ерлігі мен өмірлік жолы жастарға үлгі ретінде баяндалып, олардың көрсеткен қайсарлығы мен отаншылдығы ерекше атап өтілді. Жеңіс күні мерекесіне орай Қазақстан халқы Ассамблеясы жанындағы «Ассам-

9 Мамыр — Жеңіс күні — ерлік пен батырлықтың, қайсар рух пен бейбіт өмірдің символы. Бұл күні біз Ұлы Отан соғысында жеңіске жету үшін жанын қиған батырларымызды еске алып, ардагерлерімізге алғыс білдіреміз. Олардың ерлігі — мәңгі жүрегімізде.

Баршаңызға бейбіт аспан, зор денсаулық, ұзақ ғұмыр және амандық тілейміз! Ұлы Жеңіс рухы ерқашан бізбен бірге болсын!

Шымкент қаласы «Ахыска» ТЭМО «Ахыска» газетінің аумақтық тілшісі, Агапаша Гулпалулы ҚҰРБАНОВ

ЧЕМПИОН ИЗ БЕЛЬБУЛАКА

Недавно в городе Лейпциг Германии завершился VII чемпионат мира по киокушинкай каратэ IFK, где участвовали более 900 спортсменов из 45 стран. Чемпионат получился очень масштабным и грандиозным, так как собрались многие именитые бойцы из всех федераций по версии киокушинкай.

Несмотря на огромную конкуренцию и сильных противников, Абдулла Дурсунов из села Бельбулак Талгарского района Алматинской области в весовой категории 70 кг занял почетное второе место и стал серебряным призером. Юный спортсмен в текущем году оканчивает среднюю школу и уже получил приглашение обучаться в спортивном колледже города Алматы. Абдулла более 8 лет упорно занимается шинкиокушинкай каратэ и в течение этого времени побеждал на различных уровнях и удостоился высоких наград.

«Абдулла с детства любил книжки, в 4 годика уже читал по слогам. У него было очень много энергии, вот и решила отдать в спортивную секцию. Сын оправдал мои ожидания и даже превзошел их. Надеюсь что сын будет до черного пояса и в будущем станет тренером», - говорит Амина Медилова. Мать чемпиона Амина одна растит сына, хотя сложно и работать, и учить, и воспитывать подростка. Ей приходится находить деньги и время на тренировки, на поездки, на экипировку, не говоря уже о базовых потребностях. В достижениях Абдуллы большую роль сыграли его тренеры Алексей Гроза и Николай Зотенко. Они в него верили, поддерживали и из-за дня в день тренировали, делились секретами боевого искусства шинкиокушинкай карате. Кроме этого огромную поддержку оказали и односельчане - жители села Бельбулак во главе с Сулейман Бахаловым.

Воспитанник опытных тренеров Николая Владимировича и Алексея Михайловича, серебряный призер VII чемпионата мира по киокушинкай каратэ Абдулла Дурсунов - гордость не только своих односельчан, но и всего Казахстана. Желаем юному спортсмену еще больших успехов и золотых медалей.

Кальбинур ХОШНАЗАРОВА, член Союза журналистов Казахстана

TÜRKİYE’NİN ASTANA BÜYÜKELÇİSİ KAPUCU: TÜRKİYE, KAZAKİSTAN’DA EN ÇOK YATIRIM YAPAN 5 ÜLKE ARASINDA YER ALIYOR

Astana Büyükelçi Kapucu, iki ülke arasındaki ilişkilerin güncel durumunun yanı sıra karşılıklı ticaret hacmi ve Türk şirketlerin ülkedeki faaliyetlerini, savunma sanayi alanındaki işbirliğini, Orta Koridor’un rolünü ve Kazak toplumundaki Türkiye izlenimlerini AA muhabirine değerlendirdi.

İkili ilişkilerde yeni işbirliği alanlarının yaratılması anlamına gelen bu genişletilmiş stratejik ortaklık anlaşmasının imzalandığı tarihten bu yana hem ülkeler arasındaki üst düzey temasların arttığını hem de işbirliği alanlarının çeşitlendiğini aktaran Kapucu, bunun yanı sıra Birleşmiş Milletler, Türk Devletleri Teşkilatı, İslam İşbirliği Teşkilatı, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Asya’da İşbirliği ve Güven Artıcı Önlemler Konferansı (CICA) gibi çok taraflı alanlarda da Türkiye ile Kazakistan arasında kayda değer gelişmeler yaşandığını belirtti.

Türkiye’nin Kazakistan’daki yatırımlarına da değinen Kapucu, şunları söyledi:

«Türkiye, Kazakistan’da en çok yatırım yapan 5 ülke arasında yer alıyor. Fakat şunu gözden kaçırmamak lazım ki Kazakistan bir enerji ülkesidir. Enerji yatırımlarının hacimleri çok büyük. Türkiye, enerji sektörü dışarı bırakıldığında Kaza-

zandığını dile getirerek, «Kazakistan ordusunun teçhizatlarını modernleştirme arayışı var. Bu kapsamda pek çok Türk savunma sanayi ürünü Kazakistan ordusu tarafından kullanılmaya başlandı.» bilgisini verdi.

Büyükelçi Kapucu, savunma sanayi alanındaki işbirliğinin sadece tedarik ile sınırlı kalmayıp ortak üretim ve teknoloji transferi alanlarına kadar genişlediğini, bazı Türk şirketlerin Kazak makamlarıyla temaslarının devam ettiğini belirtti, şunları kaydetti:

«Türkiye kardeş ülkelerle savunma sanayisindeki tecrübelerini paylaşmaya hazır. Bu çerçevede Kazakistan’ın

somut yatırımların yapıldığını görmek sevindiriyor.»

Kazakistan’ın coğrafi konumu itibarıyla üretici ülkeler için

bakmadan dönemsel değil daimi bir güzergah olarak kullanılması ve Doğu ile Batı arasındaki ticari ilişkilere katkı yapmasında kalıcı olmasını sağlamamız gerekiyor. Dolayısıyla bu alanda hem ikili hem çok taraflı işbirliği önemli.» değerlendirmesinde bulundu.

Kültür, sivil toplum kuruluşları, turizm, eğitim gibi alanların sosyal medya, ulaşım ve iletişim imkanlarının gelişmesiyle ülkeler arasındaki ilişkilerin önemli etkilileyici unsurları haline geldiğini dile getiren Büyükelçi Kapucu, «Türkiye’de şu anda 12 binin üzerinde üniversite okuyan Kazak öğrenci kardeşimiz var. Bunlar bizim ilişkilerimizde köprü görevi görüyor. Türkistan’daki Kazakistan ile Türkiye’nin ortak kurduğu Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi de Türk dünyasından gelen öğrencilerin birlikte olmalarını sağlayarak kültürel yakınlıklarını geliştiriyor.» dedi.

Türkiye’den de Kazakistan’ın ziyaret edenlerin sayısının her yıl arttığını aktaran Kapucu, bu gelişmelerin iki ülkenin birbirine daha da yakınlaşması açısından önem taşıdığını vurguladı.

Kapucu, Türk dizilerinin dünyada olduğu gibi Kazakistan’da da Türkiye’nin yumuşak gücü olarak karşılımlarına çıktığını, insanların büyük ölçüde Türkçe’yi dizilerden öğrendiklerini ifade etti.

Kazakistan halkının Türkiye’ye olan sevgisinin çok derinlerde olduğunu şahit olduğunu anlatan Kapucu, sözlerini şöyle tamamladı:

«Türkiye’nin ismi duyulduğu zaman gerçekten buradaki gözleri parlayan Kazak kardeşlerimiz var. Türkiye’de bir problem olduğu zaman aynı Türk halkı gibi özulen bir topluma karşı karşıyayız. Bunu en son Türkiye’deki büyük depremlerin Kazak toplumunda nasıl üzüntü yarattığına gördük. Kazakistan halkı depremlerde Türkiye’ye yardım gönderen ilk ülkelerden biriydi.»

Kapucu, Orta Koridorun daimi bir güzergah olarak kalmasının önemine işaret ederek, «Orta Koridor’un ihtilaflara

kistan’da en fazla yatırım yapan ilk 3 ülke arasında bulunuyor. Yatırımların çeşitliliği açısından baktığımızda ise Kazakistan’da Türkiye’nin yatırımlarının çeşitliliğini karşılayan bir başka ülke daha göremiyoruz.»

Kapucu, Kazakistan’da faaliyet gösteren Türk şirketlerinin ilaç sanayi, sağlık, tekstil, turizm, inşaat, yol, altyapı hizmetleri, tarım gibi çeşitli alanlarda önemli yatırım projeleri bulunduğunu dile getirerek, «Bu yatırımların karşılığını hemen bir yıl içinde almayı beklemiyoruz. Bunlar yıllar içerisinde yapılacak önemli yatırımlar. İş insanlarımızın bugüne kadar Kazakistan’daki yatırımlarının 5 milyar doları aşmış olması sevindirici bir gelişmedir.» dedi.

Ayrıca Kazakistan’da turizm alanında da çok önemli bir rakama ulaşıldığına işaret eden Kapucu, «Geçen sene 900 bine yakın Kazakistan vatandaşları Türkiye’ye seyahat etti. Kazakistan’ın Türk turizm sektörüne olan yoğun ilgisinin bu yıl da devam edeceğini tahmin ediyoruz.» ifadesini kullandı.

Kapucu, savunma sanayi alanındaki işbirliğinin de ikili ilişkilerde stratejik boyut ka-

talebine bağlı olarak kardeş ülkeyle bu alandaki tecrübelerimizi paylaşmaya hazırız. Bunun yanı sıra Türkiye ile Kazakistan arasında bağımsızlıktan itibaren askeri alandaki işbirliği sürüyor. Askeri eğitim ve tatbikatlar alanında iki ülke arasındaki işbirliği artarak devam etmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri, Kazak askeri personeline eğitim desteği sağlamakta ve ortak tatbikatları operasyonel kabiliyetlerimizi pekiştirmektedir.»

Kapucu, tüketici ülkelerin Batı’da üretici ülkelerin ise daha yoğunlukta Doğu’da olduğu bu dönemde hem Türkiye hem Kazakistan sınırlarından geçen Orta Koridor’un önemine vurgu yaparak, şunları aktardı: «Kazakistan’ın batı ucunda bulunan Hazar Denizi kıyısında Aktau Limanı üzerinden Azerbaycan, oradan da Gürcistan Aralıklağına ülkemize uzanan Orta Koridor güzergahı, Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ile hem ülkemize bir Aralıklağı için güvenli bir rota teşkil ediyor ve önemli bir potansiyel arz ediyor. Uzun yıllardır biz Orta Koridoru konuşuyoruz ancak son 5-6 yıldır bu alanda

НОВЫЙ ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ШУЙСКОГО ФИЛИАЛА ТЭКЦ «АХЫСКА»

На днях в Шуйском филиале ТЭКЦ «Ахыска» состоялись выборы главы общественной организации. Единогласным решением собрания главой Шуйского филиала Турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» был избран Алиев Умар Тайфурович.

Умар Алиев родился 14 апреля 1984 года в селе Толе би Шуйского района Жамбылской области. В 2009 году окончил Кыргызский государственный университет строительства, транспорта и архитектуры по специальности «Информационные системы и технологии». В 2017 году прошел обучение в АО Страховая компания «Аманат». В 2018 году прошел обучение по проекту «Проектное обучение с принципом наставничества» для предпринимателей и населения с предпринимательской инициативой, организованное министерством национальной экономики Республики Казахстан и Национальной

палатой предпринимателей Республики Казахстан «Атамекен» в рамках Единой программы поддержки и развития бизнеса «Дорожная карта бизнеса-2020». В 2022 году прошел курс по изучению казахского языка и ему был присвоен уровень «А1 элементарный» в Центре обучения языкам управления по развитию языков акимата Жамбылской области.

Трудовую деятельность он начал в 2004 году оператором ТОО «ШУ-АЛГАЗ». В 2008-2016 гг. работал экскурсионным гидом в компаниях «AKAY TRAVEL SERVICE», «KILT Global», «TEZ TUR». В 2011-2012 гг. работал в страховой компании АО «Nomad Insurance». С 2016 года по настоящее время занимается предпринимательской деятельностью в городе Шу в туристической компании «AUTTravel» и является ее основателем. С 2018 года участвует во всех творческих

и в благотворительных акциях районного филиала ТЭКЦ «Ахыска», а также содействует местной молодежи в получении образования в вузах страны и за рубежом. В 2023 году он проявил организационные коммуникативные способности и успешно взаимодействовал с общественными деятелями, гражданами и СМИ по сбору средств и помощи пострадавшему братскому турецкому народу после двух мощных землетрясений в турецкой провинции Кахраман-мараш.

В 2025 году Национальным инновационным научно-исследовательским центром Казахстана «Білім Өркениеті» Умар Тайфурович был удостоен ордена «Золотая Звезда Республики Казахстан» и награжден республиканской премией «Почетный гражданин Республики Казахстан». А также ему было присвоено звание «Общественный деятель Республики Казахстан». Умар

Тайфурович имеет грамоты и благодарственные письма от Шуйского филиала Турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» 2021-2023 гг. Кроме этого он имеет благодарственное письмо и диплом от Общественного Объединения «Балык Fest Shui» 2023 и 2024 гг. и множество других сертификатов от туристических компаний Турции и Объединенных Арабских Эмиратов от 2014 по 2020 гг.

От всей души поздравляем Умара Алиева с новым назначением и не сомневаемся в том, что он выведет работу Шуйского филиала ТЭКЦ «Ахыска» на более высокий уровень.

Собственный корреспондент газеты «Ахыска»

ЖЕМЧУЖИНА ГОСУДАРСТВЕННОГО ЯЗЫКА

Мой ученик Атилла Ансеров учится в школе-лицее № 5 имени И. В. Панфилова города Кызылорда. Атилла активно участвует в общественной жизни класса и школы. Приветливый, доброжелательный, он всегда готов протянуть руку помощи.

К поручениям всегда относится добросовестно, с ответственностью. Поддерживает дружеские отношения с одноклассниками, имеет очень много друзей. Спасибо огромное родителям Атиллы, что воспитали его таким трудолюбивым, справедливым, дружелюбным. Его доброта бескрайняя, как степи Казахстана. У него очень много достижений в сфере образования и спорта. Одно из последних достижений Атиллы - первое место в областной олимпиаде по казахскому языку и литературе «Сөз маржан». Его наставником является директор нашей школы Мухашова Рита Жұмаұмұратқызы. Они на протяжении нескольких месяцев готовились к этой олимпиаде, и поэтому такой отличный результат. И таких достижений очень много у Атиллы. Он - гордость нашей школы.

Будущее нашей страны в руках молодых людей. Я верю, что мой ученик станет одним из известных людей нашего великого Казахстана.

Гүлшат МУХТАРБАЕВА,
классный руководитель

ПОБЕДИТЕЛИ МЕЖДУНАРОДНОГО КОНКУРСА «ЖҰЛДЫЗ БОЛҒЫМ КЕЛЕДІ»

Сарыагашский филиал ТЭКЦ благодарит и поздравляет группу «Арзу», которая по итогам международного конкурса «Жұлдыз болғым келеді» получила первое место, выступив с турецким национальным танцем.

Международный конкурс детского и юношеского творчества «Жұлдыз болғым келеді» был проведен в Сарыагашском районе и стал ярким запоминающимся событием не только для его участников, но и для педагогов, членов жюри, и конечно же, зрителей. К слову, танцевальная группа «Арзу» принимала участие в различных областных, республиканских танцевальных конкурсах. Благодарим и его руководителя Хинизову Мехрибан за большой вклад в развитие любительского хореографического искусства, высокий уровень исполнительского мастерства, сценической культуры и желаем дальнейшего процветания и творческого долголетия.

Пусть каждый ваш выход на сцену будет настоящим праздником радости и вдохновения!

Сарыагашский филиал ТЭКЦ

МҮФТИЯТ — РУХАНИ ТҰТАСТЫҚТЫҢ ТІРЕГІ, ЕЛДІК ПЕН БІРЛІКТІҢ ДІҢГЕГІ

Қазақ даласында сан ғасырлық тарихы бар рухани мұра мен асыл діннің үндестігі — бүгінгі Қазақстан қоғамының тірегіне айналған құндылық. Ислам — ұлт болмысымен біте қайнасып, қазақтың мінезін, салт-дәстүрін, тіпті шежірелі шежіресінен айқын көрініс тапқан. Осы сабақтастықты жүйелеп, бүгінгі буынға лайықты жеткізіп отырған негізгі құрылым — Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы, яғни Мұфтият.

топтастырып, тату тірліктің үлгісін көрсетті.

Біздің дәстүрлі ислам құндылықтарымыз — халқымыздың рухани болмысының алтын өзегі. Бұл құндылықтар өткеннің еншісінде ғана емес, бүгінгі күн мен ертеңгі ұрпақтың да бағдаршамы. Сондықтан ата-бабадан жеткен рухани мұрамызды жаңғырту, дін мен дәстүр арасындағы жарасымды үйлестіру — баршамыздың ортақ әрі қасиетті міндетіміз», — деп атап өтті.

Бұл — жай мәлімдеме емес. Бұл — мұфтияттың бағыты. Қазақты танымдағы ислам — тек ғибадат емес, ұлттық мінездің мәйегі, қоғамның тұтастығын сақтайтын тетік. Имамдар — руханият сақшылары, олар тек мешіттің ғана емес, қоғамның шырақшылары.

Мұфтият соңғы жылдары дін мен дәстүрді ұштастыру, отбасы институтын нығайту, жастарды теріс ағымнан қорғау, имамдардың білім-артыру, исламның қайырымдылық миссиясын күшейту сияқты нақты бағыттарға ба-сымдық беріп келеді.

Астана қаласында Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының ұйымдастыруымен «Қазақ даласындағы дәстүрлі ислам құндылықтары» VI Республикалық имамдар форумы өткен болатын. Осы

Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарында-ақ қоғам мен дінді бір арнада тоғыстыру жауапкершілігін иығына артқан Мұфтият, бүгінде — жай ғана діни орган емес, елдің рухани қауіпсіздігін қамтамасыз етуші, дәстүр мен сенім арасын жалғаушы, ұлтты бөлмей біріктіруші құрылымға айналды.

Президент Қасым-Жомарт Тоқаевмұфтияттың қоғамдағы маңызын терең көрсетті:
«Ислам — ұлтымыздың ұстыны, руханиятымыздың алтын діңгегі. Асыл дініміз ғасырлар бойы халқымыздың жан дүниесімен біте қайнасып, ұлттың ұйысуына арқау болып келеді. Дәстүрлі ислам құндылықтары — елімізде салтанат құрған ырысты ынтымақтың қайнар көзі.

Бүгінде конфессияаралық татулықтың Қазақстанға тән бірегей үлгісін бүкіл әлем мойындайды. Быыл Астанада өтетін Дүниежүзілік және дәстүрлі діндер лидерлерінің VIII съезі — осының айқын дәлелі.

Азаматтардың өзара сенімін нығайту және жауапкершілік, жанашырлық, елдік сияқты қағидаттарды орнықтыру — қашанда басты міндет. Бұл ретте құрылғанына биыл 35 жыл толған Қа-зақстан мұсылмандары діни басқармасы маңызды рөл атқарады.

Имамдар қоғамдағы игі бастамаларды жүзеге асыруға белсене қатысып, жастарды жат діни ағымдардың ықпалынан қорғауға, отаншыл ұрпақ тәрбиелеуге табысты түрде атсалысып жүр.

Біз — озық ойлы ұлт болуға ұмтылған елміз. Қазақстанның әрбір тұрғыны Адал азаматқа тән қасиеттерді бойға сіңіру үшін төл құндылықтарымыз бен ата дінімізге арқа сүйеудің мән-маңызы зор», — деді Мемлекет басшысы.

Мұндағы жауапкершілік — тек уағыз айтып, мешітте имамдық ету емес. Бұл — рухани көшбасшылық, қоғамдық бағыт-бағдар, дүниетанымдық тұрақтылықты сақтау. Мұфтият соның бәрін өз миссиясының ажырамас бөлшегі етіп отыр.

ҚМДБ Төрағасы, Бас мұфти Наурызбай қажы Тағанұлы:

«Мұсылман — мұсылманға бауыр» деген ұлағатты қағиданы өмірлік ұстаным еткен халқымыз бұл ұғымды тек дінінің емес, тұтас қоғамның іргетасына айналдырды. Осы имани бауырластықтың арқасында қазақ даласы ғасырлар бойы сан ұлт пен ұлысты бір шаңырақ астына

форум аясында қабылданған екі маңызды тұғырнама — соның дәлелі:

«Қазақ халқының дәстүрінде және Ислам дінінде отбасы құндылығы» — отбасының ішкі құрылымын, ер мен әйелдің рөлін, ата-ана мен бала арасындағы жауапкершілікті анықтайтын рухани құжат.

«Құдайы ас беруде ысырапқа жол бермеу» — шариғат пен салттың ортасындағы тепе-теңдікті табуға бағытталған бастама. Ысырапқа жол бермей, қарапайымдылық пен мағыналықты насихаттау — бұл да дінді бүгінгі қоғам тілімен сөйлетудің бір үлгісі.

Бұл құжаттар — формалды қағаз емес. Олар ел ішіндегі салт пен сенімнің үй-ішіндегі көрінісі.

Форум соңында жарияланған Үндеуде мұфтият пен имамдардың міндеттері нақты айтылды:

Отбасы құндылығын сақтау — ұлт болашағына үлес қосу.

Діндегі қарапайымдылық — рухани тазалыққа жетелейді.

Ысырапсыздық — шариғат пен дәстүрге сай тіршілік үлгісі.

Бірлестік — ел бірлігінің негізі.

Қазақ топырағындағы ислам діні ешқашан бөтен болмаған. Ол — жаратылысымызбен біте қайнасқан, бабалар ілімімен қуатталған, дәстүрмен үндескен дін. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы осы сабақтастықты жалғастырып, дінді қоғам тілімен сөйлетіп келеді.

Мұфтият — ұлттық руханияттың тірегі, имандылықтың иесі, тұрақтылықтың тынысы. Оның қызметі — мешіт бағыр-ғасынан әлдеқайда кең. Ол — қоғамның, мемлекеттің рухани тынысын сақтап отырған жүйе.

Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

Казахстан - страна мира и согласия между народами

Это страна, где в сердцах людей живет добро и солидарность. Страна, где люди всегда ходят друг к другу в гости и дарят радость. Казахстан, где даже незнакомого человека напоят чаем и вкусно накормят. Казахстан, где вы попросите соседа о маленькой помощи, и прибегит пол-улицы. Поэтому мы все любим нашу общую родину.

Скоро наступит великий праздник для всех мусульман - Курбан айт. Мы все с нетерпением ждем этого дня. Накроем столы, придут близкие люди, соседи и друзья. И наши дома наполнятся радостью. В этой статье, перед священным праздником, я хочу рассказать об одном прекрасном человеке. Он живет в нашем районе, в селе Александровка. Это наш брат и имам Махат Шегебаев — человек, олицетворяющий добро, мир и согласие между народами.

В районе, где он долгие годы служит имамом, в большинстве своем живут казахи и турки. Интернационализм нашего имама способствует развитию мира и солидарности между многими нациями. Донося до людей слова из священного Корана, он делает сердца добрее и объединяет нас. Его уважают все в нашем районе. Он — частичка души всех мусульман и наш благородный брат. И хочется перед священным праздником Курбан айт от лица нашего турецкого народа и братьев-мусульман выразить огромную благодарность дорогому Махату Шегебаеву.

Счастья ему, здоровья и благополучия за каждодневный труд во благо Ислама. Спасибо за то, что он многие годы всегда с нами рядом - и в горе и в радости. Счастья и здоровья его родным, близким и семье. Make, дорогой вы наш человек, будьте всегда с нами рядом. Пусть в благословенный праздник Курбан айт Аллах исполнит все ваши желания и мечты. Живите много лет, наш дорогой имам Махат Шегебаев!

Сейфи ИСАЕВ,
г. Ленер Туркестанской области

АЛМАТЫ – ӘЛЕМ МОЙЫНДАҒАН ШЕБЕРЛІК ОРДАСЫ

Қолөнер — уақытпен ұштасқан рухани өнер. Ал бүгінгі Алматы — сол өнердің қайта түлеген алтын бесігіне айналды.

2024 жылдың қарашасында Алматы қаласы ресми түрде «Әлемдік қолөнершілер қаласы» (World Craft City) мәртебесін иеленіп, халықаралық деңгейдегі мәдени орталықтардың қатарына қосылды. Бұл шешімді Қолөнер жөніндегі Әлемдік кеңес (WCC) қабылдады. Кеңестің құрамына 60-қа жуық елдің қалалары кіріп, қолөнерді дамыту, сақтау және жаңаға таныту бағытында жұмыс істейді.

Қазақстан бұл ұйымға алғаш рет Тараз қаласы арқылы өнсе, енді міне, Алматы ұлттық кодты жаңаша танытып, ұлттық аспаптар мен қолданбалы өнер арқылы кең көлемде мойындалды. Кувейт, Қытай, Өзбекстан және Қазақстан өкілдерінен құралған комиссия Алматыда зергерлік шеберханалар, музыкалық аспаптар жасайтын студиялар мен дәстүрлі бұйымдарды жасайтын шеберлердің жұмысымен танысып, жоғары баға берді. Табиғи шикізатты пайдалану, аутенттілік пен жаңашылдықты үйлестіре білген шеберлердің еңбегі қалаға осындай беделді атақ алып келді.

Бұл мәртебе бекер берілген жоқ, Алматыда жыл сайын тұрақты түрде қолөнер жәрмеңкелері мен фестивалдер өткізіліп келеді. 2023 жылы қалада 17 ірі жәрмеңке ұйымдастырылып, оған 1300-ден астам шебер қатысты. Ай сайын өткізілетін бұл шаралар шеберлер үшін жаңа нарыққа жол ашса, қала тұрғындары мен туристер үшін нағыз мәдени саяхатқа айналды.

Алматылық қолөнер — тек кәдесейі емес. Мұнда қолдан тігілген киімдер, ұлттық нақыштағы аяқ-киімдер мен

бас киімдер, ағаш пен металлдан жасалған ыдыс-аяқ, музыкалық аспаптар мен интерьерге арналған бұйымдар

ұлттық мұрамызды әлемдік брендке айналдыру мүмкіндігі, дейді Жанашева. Қолдан жасалған әр заттың артында тарих, еңбек және шығармашылық тұрады. Бүгінгі жастардың бұл бағытқа бет бұруы — қуанғатын үрдіс. Палатаның тағы бір мақтаншын — жас шеберлерге берілетін қолдау. Қолөнермен айналысқысы келетін колледж және ЖОО студенттері арнайы жәрмеңкелерге қатысып, өз туындыларын сата алады. Жаңадан бастағандар үшін тегін орын ұсынылып, маркетинг, бизнесті жүргізу және әлеуметтік желіде ілгерілету бойынша кеңестер беріледі. Бұл шығармашылықпен ғана емес, кәсіпкерлікпен де айналысуға мүмкіндік.

Алматының қолөнер әлемдік деңгейде мойындалуы — бұл тек шеберлердің емес, бүкіл қаланың жетістігі. Туристер үшін ерекше

— бәрі де қазақтың эстетикасын, тарихын, шеберлігін паш етеді.

Алматы қолөнершілер палатасының вице-президенті Демелі Жанашеваның айтуынша,

қазақстандық бұйымдар бүгінде ТМД-мен қатар, Еуропа мен Азия елдерінде сұранысқа ие. Бұл тек мәдени жетістік емес, экономикалық әлеуеттің артуы.

Қазақстандық қолөнердің халықаралық деңгейде мойындалуы — бұл біздің

тәжірибе, ал шеберлер үшін жағандық нарыққа шығатын мүмкіндік. Енді ұлттық өнер тек мұрағаттарда сақталып қоймай, күнделікті өмірдің бір бөлшегіне айналады.

Қолөнер көштен қалмайды. Керісінше, заман ағымымен дамып, мәдени мұраны әлемге танытып отыр. Бұл тек мәдени жетістік емес, экономикалық әлеуеттің артуы.

Алматының жаңа келбеті. Бұл — ұлттық өнердің жаңа дәуірі.

Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

В МИНПРОСВЕЩЕНИЯ ЗАЯВИЛИ О РАСПРОСТРАНЕНИИ ОПАСНЫХ МУЛЬТИФИЛЬМОВ В РК

Под видом безобидных видео детям навязываются искажённые образы.

Комитет по охране прав детей Минпросвещения выразил обеспокоенность в связи с распространением в интернете мультфильмов, внешне оформленных как детские, но содержащих скрытые деструктивные смыслы.

Под видом безобидных видео детям навязываются искажённые образы, вызывающие тревогу, провоцирующие агрессию и подрывающие базовые нравственные ценности.

«Медиасреда стремительно меняется: появляются новые платформы, форматы и формы подачи информации, что порождает дополнительные риски для психоэмоционального благополучия детей», — говорится в информации ведомства.

В этой связи Комитет по охране прав детей готовит предложения по совершенствованию нормативной базы с учётом современных цифровых реалий. Соответствующие письма будут направлены в компетентные государственные органы - МКИ и МВД для дальнейшей проработки.

«Простим быть особенно внимательными к тому, что смотрят ваши дети, с кем они общаются и какие темы обсуждают в интернете. Регулярно разговаривайте с ребёнком, развивайте его критическое мышление и устойчивость к вредной информации. При выявлении подозрительного контента — незамедлительно сообщайте в соответствующие органы. Ваше участие — главный фактор безопасности ребёнка в цифровой среде», — заключили в ведомстве.

Также ранее сообщалось, что компания Google официально расширила языковую поддержку платформы Google Classroom — в апреле в список добавлен казахский язык. Это результат системной работы Академии Алтынсарина Минпросвещения РК.

Адильбек ТАУЕКЕЛОВ

ПРЕЗИДЕНТТІК ЖАСТАР РЕЗЕРВІ ІРІКТЕУІ БАСТАЛДЫ

Алматыда «Senat Open 2025» турнирі өтті: Парламент Сенаты ұйымдастырған шахмат сайысы еліміздің зияткерлік дәстүрін жаңа деңгейге көтеруде

Өткен жексенбі Алматы қаласында ерекше рухани, зияткерлік өрі қоғамдық маңызы бар оқиға өтті. «Senat Open 2025» атты республикалық шахмат турнирі өз жалауын көтеріп, жүзден аса қатысушыны бір үстел басына жинады. Бұл турнир Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының қолдауымен, Қазақстан шахмат федерациясының бастамасымен ұйымдастырылды. Ал жобаның рухани қолдаушысы — ҚР Парламенті Сенатының төрағасы Мәулен Әшімбаев.

Турнирге елдің әр өңірінен келген мәслихат депутаттары, мемлекеттік қызметшілер, БАҚ өкілдері, үкіметтік емес ұйымдардың мүшелері мен ардагерлер қатысты. Жалпы 124 адам қатысқан сайыс швейцариялық жүйе бойынша 9 раундтан тұрды. Бұл жүйе тәжірибелі де, жаңадан ойнай бастаған шахматшыларға да тең мүмкіндік береді.

«Senat Open» турнирінің басты мақсаты — қоғамдағы түрлі буын мен сала өкілдерін шахмат ойыны төңірегінде біріктіру. Бұл — бәсекеден бұрын, пікір алмасу, тәжірибе бөлісу, зияткерлік байланысты нығайту алаңы. Сонымен қатар, бұл жоба қоғамның назарын рухани өрі логикалық ойлауды дамытатын

ойындарға аударып, шахмат мәдениетін кеңінен насихаттауға үлес қосуда.

Қазақстан Шахмат Федерациясының Президенті Тимур Турлов турнирдің ашылуында былай деді:

«Бүгін шахмат тарихында маңызды күн. Мұнда түрлі сала мамандары бақ сынады. Бұл — тек жарыс емес, бұл — логиканы шыңдаудың, тыныштықта шешім қабылдай білудің, бірлік пен зияткерлік ынтымақтастықтың алаңы. Мұның бәрі Мәулен Әшімбаев мырзаның бастамасымен жүзеге асып отыр. Барлығына сәттілік тілеймін», — деді ол.

Кездейсоқ емес: шахмат — тек ойын емес, ол стратегиялық ойлауды, алдағыны болжауды, қарсыласты құрметтеуді және ең бастысы, сабыр мен табандылықты үйретеді. Бұл қасиеттер — бүгінгі мемлекеттік басқару жүйесіне де аса қажет қабілеттер.

«Senat Open» турнирі мұны дәлелдеп отыр. Шахмат үстелінде депутат пен мұғалім, ардагер мен журналист қатар отырады. Бұл — төңдік пен құрметтің, мәдениетті диалогтың символы.

Айта кету керек, бұл турнир алты ай бойы Қазақстанның барлық аймағында ұйымдастырылды. Алматы — осы ұзақ сапардың мәрілі кезеңі. Алдыңғы айларда Астана, Шымкент, Ақтөбе, Қарағанды, Өскемен, Түркістан, Семей, Талдықорған, Петропавл, Орал, Қызылорда, Көкшетау, Жезқазған, Тараз, Павлодар және басқа да қалаларда осындай додалар өтті. Бұл өңірлік турнирлер ел ішіндегі шахмат мәдениетін дамытып, мыңдаған адамды қамтыды. Шахматпен бұрын айналыспаған азаматтардың өзі қызығып, қатыса бастаған.

«Senat Open» турнирі — бұл Парламент Сенатының қоғамдық бастамаларды қолдаудағы жаңа бетбұрысы. Мемлекеттік саясат тек заңмен шектелмейді. Оның ішінде мәдениет пен санаға әсер ететін, қоғамдағы біріктіруші күш ретінде әрекет ететін осындай жобалар да маңызды. Бұл турнир — сол бастаманың жарқын мысалы.

Жобаның міндеттері:

Шахмат арқылы қоғамдағы әртүрлі буын арасындағы диалогты дамыту;

Зияткерлік мәдениетті қалыптастыру;

Мемлекеттік қызметшілер арасында қоғамдық пікірталас пен бәсекелестікке қабілеттілік мәдениетін насихаттау;

Жастарды шахмат арқылы логика мен шешім қабылдауға тәрбиелеу.

«Senat Open 2025» — бұл жай шахмат ойыны емес. Бұл — мемлекеттің интеллектуалдық келбетін қалыптастыруға бағытталған бастама. Алматыдағы финалдық турнир — соның айғағы. Турнирдің жалғасатыны белгілі. Алдағы уақытта бұл шара дәстүрге айналып, зияткерлік алаң ретінде тұрақты өміріміздің бір бөлігіне айналуы бек мүмкін.

Шахмат үстелінде шыңдық айтылады. Жеңіс — тек жүріспен емес, оймен, сабырмен және парасатпен келеді. «Senat Open» дәл осы құндылықтарды дәріптеп келеді — әрі сәтті дәріптеп отыр.

Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

АЛМАТЫ ЖАСТАРЫНА 1 МИЛЛИОН ТЕНГЕЛІК МҮМКІНДІК: «ТӘУЕЛСІЗДІК ҰРПАҚТАРЫ» ГРАНТЫНА ӨТІНІШ ҚАБЫЛДАУ БАСТАЛДЫ

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды. Бұл жоба — заманауи ойлайтын, білімді, белсенді әрі отаншыл жас буынды қолдауға арналған маңызды қадамдардың бірі.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Бұл жоба — заманауи ойлайтын, білімді, белсенді әрі отаншыл жас буынды қолдауға арналған маңызды қадамдардың бірі.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Алматы қаласында жастардың тың бастамалары мен әлеуметтік, ғылыми, мәдени және кәсіпкерлік жобаларын жүзеге асыруға бағытталған «Тәуелсіздік ұрпақтары» грантына өтініш қабылдау басталды.

Ахмет АТАК

1523 Mayıs 2025Sayı 2023 Мамыр 2025 ж.№ 20

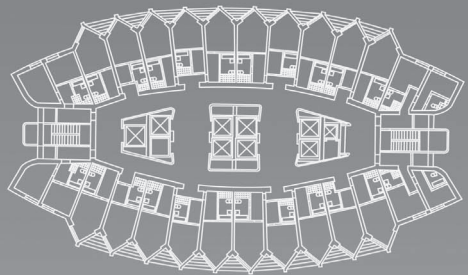
ГОД
РАБОЧИХ
ПРОФЕССИЙ

АHISKA GAZETESİ
«АХЫСКА» ГАЗЕТИ

AHISKA

**АРЕНДА ОФИСОВ
В ГОСТИНИЦЕ КАЗАХСТАН**

Телефоны: +7 (727) 291 92 00
+7 (727) 291 91 53
+7 (702) 995 57 53
E-mail: assistant@kazakhstanhotel.kz

**AMBASSADOR HOTEL
ALMATY**

121 Zheltoksan Street, Almaty, Republic of Kazakhstan, 050091
ул.Желтоксан, 121, Алматы,
Республика Казахстан, 050091

Phone/Тел.: +7-(727) 250-89-89, 50-89-45... 49
Факс/Факс: +7-(727) 272-64-41

www.ambassadorhotel.kz
e-mail: ambassadorhotel@msn.com

**Строительство
многоквартирных жилых домов
с объектами обслуживания
и подземными паркингами.**

Alatau City

**САМУРЫК
КАЗЫНА**

г. Алматы, Алатауский район, микрорайон «Ақбулақ», ул. 3, участок 33/1.

**Exclusive
GROUP**

AHISKA
№ 20 (1036)
23 Mayıs 2025 / 23 Мамыр 2025 ж.

Yayın Kurulu Başkanı:
Редакционный кеңес төрағасы:

Ziyatdin Kassanov
Зиятдин Касанов

Genel Yayın Yönetmeni:
Бас редактор:

Rovshan Memedoglu
Ровшан Мамедоглу

Yazı İşleri Müdürü:
Бас редакторын орынбасары:

Ahmet Atak
Ахмет Атак

Kazak bölümü editörü
Редактор казахского отдела:

Ağarışa Kurbanov
Ағараша Құрбанов

Editör:
Әдеби редактор:

Gina Takisheva
Джина Такишева

Muhabirler:
Тілшілер:

Kalbinur Khushnazarova
Кальбинур Хушназарова

Tasarım:
Дизайн:

Oksana Krasnozhanova
Оксана Красножанова

Yayın Sahibi / Меншік иесі
«Газета «AHISKA - АХЫСКА» ЖШС
Kurucu / Негізін қалаушы
Ziyatdin Kassanov
Зиятдин Касанов

Gazete, Kazakistan Cumhuriyeti Kültür ve
Enformasyon Bakanlığı tarafından 9 Ekim
2008 tarih ve №9528-G ile tesisi edilmisti.

Gazete Kazakistan Cumhuriyeti Madenier
hane aqparat ministrliginde 2008 жылғы
9 қазанда № 9528-Г тіркелді.

Hafalkı süreli yayın
Апта сайын шығады

Yönetim Yeri / Редакция мекенжайы
050002, Kazakistan Cumhuriyeti,
Almati, Ozhangildina Cad., 31
050002, Қазақстан Республикасы,
Алматы қ-сы, Жангилдина к-сі, 31

Telefon / Телефон
+7 (727) 339 24 15
E-Posta / Э-почта
ahiska60@mail.ru

BasımYeri / Баспа үйі
АО «Алматы-Болашык»
г. Алматы, ул. Мухомова, 223 В
Тел.раб. 8 (727) 378 40 08

SIPARIŞ / ТАПСЫРЫС
№ 20
TIRAJ / ТИРАЖ
2 000 adet / дана

Editorler, yazarların makale ve reklamlarının içeriginden sorumlu değıldir. Yazarın makaleleri editorial görüşleri tem-
sil etmez. «AHISKA» gazetesinde yayınlanan materyal ve fotoğrafların kopyalanması veya düzenlenmesi için yazı işleri
müdürlüğünden yazılı izin alınması ve gazeteye aifta bulundması gerekmektedir.
Редакция авторлар мақаласы мен жарнама мазмұнына жауап бермейді. Автордың мақалалары редакция
көзқарасын білдірмейді. «АХЫСКА» газетінде жарияланған материалдар мен фотосуреттерді көшіріп немесе еңдеп
басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасау міндетті.

KAZAKISTAN CUMHURİYETİ AHISKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİNİN ULUSLARARASI YAYINI
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ «АХЫСКА» ТҮРК ЭТНОМӘДЕНИ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАСЫЛЫМЫ

6+ - 6 жастан асқан балаларға арналған

www.ahiska-gazeta.com

аhiska60@mail.ru

5623 Mayıs 2025Sayı 2023 Мамыр 2025 ж.№ 20

ЖҰМЫСШЫ
НАМАНДЫҚТАР
ЖҮЛДІ

АHISKA GAZETESİ
«АХЫСКА» ГАЗЕТИ

AHISKA

Midea - производитель Бытовой
техники №1 в Мире

**Ваш проводник
в Легкую жизнь**

Midea

mideakz

mideakz.com

ORHUN MEDICAL

**ИННОВАЦИОННЫЙ СПОСОБ
ЛЕЧЕНИЯ ОНКОЛОГИЧЕСКИХ
ЗАБОЛЕВАНИЙ**

ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ

ТОЧНОСТЬ ВОЗДЕЙСТВИЯ

ЭФФЕКТИВНОЕ И
БЕЗБОЛЕЗНЕННОЕ ЛЕЧЕНИЕ

Джем Парлак
Заведующий отделением
Томотерапии

г. Алматы
пр. Абая, 91, 3-й корпус
+7 777 039 10 79

98%
положительных
отзывов от
пациентов

tomoterapia.kz

92%
положительных
результатов от
лечения

tomoterapia.kz

100%
планирование и
точное описание
курса лечения

info@tomoterapia.kz

Лицензия №15002207 выдана управлением экономики и бюджетного
планирования города Алматы (Акимат города Алматы) от 05.02.2015 г.

**Istanbul
Diagnostic center**

**ТОЧНАЯ ДИАГНОСТИКА У НАС
- ЭКСПЕРТНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ИЗ ТУРЦИИ!**

**А ЕСЛИ НУЖНО ЛЕЧЕНИЕ,
МЫ ОРГАНИЗУЕМ ВАШУ ПОЕЗДКУ!**

г. Алматы
ул. Гоголя 52,
уг. ул. Назарбаева
+7 (727) 339-59-59

Настоящая реклама, в соответствии со ст. 395 ГК РК не является публичной офертой. Номер лицензии 24076027. Дата выдачи лицензии 30.04.2024 год.

www.ahiska-gazeta.com

KAZAKISTAN AHISKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ ULUSLARARASI YAYINI
ҚАЗАҚСТАН «АХЫСКА» ТҮРК ЭТНОМӘДЕНИ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАСЫЛЫМЫ
МЕЖДУНАРОДНОЕ ИЗДАНИЕ ТУРЕЦКОГО ЭТНОКУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРА «АХЫСКА» В КАЗАХСТАНЕ

ahiska60@mail.ru

www.ahiska-gazeta.com

KAZAKISTAN AHISKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ ULUSLARARASI YAYINI
ҚАЗАҚСТАН «АХЫСКА» ТҮРК ЭТНОМӘДЕНИ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАСЫЛЫМЫ
МЕЖДУНАРОДНОЕ ИЗДАНИЕ ТУРЕЦКОГО ЭТНОКУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРА «АХЫСКА» В КАЗАХСТАНЕ

ahiska60@mail.ru